

Esquemes i resums d'història d'Espanya

Dictadura de Franco (1939-1975)

El règim polític i social sorgit de la Guerra Civil fou una llarga dictadura en la qual estaven molt limitades les llibertats públiques i personal i es reprimia als dissidents, amb les prohibicions, presó o fins i tot execucions; aquesta dictadura va estar dirigida personalment pel general Franco, que assumia tots els poders de l'estat.

Etales:

- Postguerra: 1939-1951
- Primera obertura: 1951-1959
- Desenvolupament econòmic i transformacions socials: 1959-1973
- Crisi del règim: 1973-1975

Quadre-resum:

Postguerra: 1939-51	
Sistema polític	Concentració de poders en mans de Franco: com a generalíssim, cap dels exèrcits, cap de l'estat i del govern, cap de la FE i JONS Partit únic: Falange Española y de las JONS (Juntas de ofensiva nacional sindicalista) Sindicat únic i vertical: Organització sindical "Democràcia Orgànica" : basada en família, municipi i sindicats Reorganització de les Corts (1942), amb caràcter consultiu Lleis: Fur del Treball (1938); Fur dels espanyols (1945); Llei de Referèndum nacional (1945); Llei de successió (com a futura monarquia, 1947); Llei de principis del Movimiento Nacional (com era anomenada l'estructura franquista). El cos de lleis polítiques que constituïen l'estat franquista, eren conegudes com a Lleis Fonamentals"
Economia	Autarquia Fam, racionament i mercat negre ("estraperlo") Creació de l'Institut Nacional d'Indústria (I.N.I)
Política internacional	Dues etapes: abans i després de la Segona Guerra Mundial El règim dona suport a l'Alemanya nazi i a la Itàlia feixista Després de la guerra, és sotmès a l'aïllament internacional ; retirada d'ambaixadors
Política interior	Prohibició de tota activitat política que no sigui la del propi règim Represió de l'oposició i la dissidència Censura sobre la informació Prohibició de l'ús públic de les llengües que no siguin el castellà

Societat	<p>Gran influència de l'Església catòlica i la seva doctrina</p> <p>Les famílies del règim es reparteixen el poder que els dóna Franco: falangistes, catòlics, monàrquics...</p> <p>Adoctrinament polític i ideològic: Front de Joventuts, Secció Femenina...</p>

Primera obertura (1951-59)	
Sistema polític	Llei de Principis del moviment Nacional (1957).
Economia	<p>Esgotament de la via autàrquica</p> <p>El règim rep ajut en forma d'aliments de països com l'Argentina de Peron, o dels Estats Units</p> <p>El 1952 es posa fi al racionament</p> <p>Pujada de preus i salaris molt baixos</p> <p>1959: Pla d'Estabilització, pel que es dóna es devalua la pesseta (60 pessetes=dòlar) per permetre els intercanvis internacional i així s'obre la porta al creixement econòmic</p>
Política internacional	<p>La Guerra freda posa fi a l'aïllament espanyol</p> <p>Retorn d'ambaixadors</p> <p>Espanya comença a ser admesa als organismes internacionals, com la FAO (1950) la propia ONU (1955) i la UNESCO (1957)</p> <p>Concordat amb el Vaticà (1953)</p> <p>Tractats militars amb Estats Units (1953)</p>
Política interior	<p>A remolc de les dificultats internacional, Franco fa canvis en el govern, amb homes d'aparença menys autoritària (com Ruiz Jiménez a Educació)</p> <p>En el govern de 1957 dóna entrada als anomenats "tecnòcrates"</p> <p>Introdueix també una persona que havia de ser clau en el règim: l'almirall Lluís Carrero Blanco</p> <p>Vagues i manifestacions contra la carestia de la vida i la dictadura</p>
Societat	Migracions camp-ciutat, cap a zones industrialitzades

El desenvolupament econòmic i social (1959-1973)	
Sistema polític	<p>Llei Orgànica de l'Estat (1967) Consolida el sistema polític, introduint algunes novetats com eleccions limitades i controlades; aprovada amb referèndum</p> <p>Designació de Joan Carles de Borbó com a successor de Franco, a títol de rei</p>

	(1969) Llei de Premsa (1966) de Fraga Iribarne, representa una certa liberalització de la informació, suprimint la censura prèvia
Economia	Etapa de creixement econòmic: industrialització, “boom” turístic, construcció, remeses dels emigrants, inversions estrangeres Intervenció de l'estat en l'economia: Plans de desenvolupament i Pols de desenvolupament Economia en mans dels tecnòcrates (com Laureano López Rodó), vinculats a l'Opus Dei
Política Internacional	Espanya demana la seva integració a la Comunitat Econòmica Europea (1962), que és rebutjada per falta d'un règim democràtic, però establint un tracte preferencial al comerç espanyol
Política interior	Reforçament dels moviments d'oposició, clandestins, amb el predomini del Partit Comunista d'Espanya (PCE), que impulsa l'anomenada “reconciliació nacional”, per superar les diferències de la guerra civil i implantar una democràcia. Aparició d'ETA (Euskadi ta Askatasuna) el 1959 Fundació de Comissions Obreres (CCOO, 1964) Impuls dels moviments de reivindicació nacionalista i autonomista a Catalunya i el País Basc Augmenta la conflictivitat social També l'Església mostra indicis d'oposició a la dictadura
Societat	Migracions a zones industrialitzades i a Europa Puja el nivell de vida i té lloc un canvi en els hàbits i els costums

La crisi del règim (1971-73)	
Sistema polític	Separació del càrrec de cap de l'estat i el de cap del govern: Carrero Blanco és nomenat cap de govern (juny de 1973, és assassinat el desembre del mateix any); és succeït per Carlos Arias Navarro Arias Navarro fa intents d'un tímida obertura, dins el règim (“esperit del 12 de febrer”). Enfermetat final de Franco, l'octubre de 1975, és succeït interinament (després de forma definitiva), per Joan Carles. 20 de desembre de 1975: mort de Franco
Economia	La crisi del petroli, amb gran augment dels preus, unit a l'envelliment de l'estructura industrial, crea una important crisi econòmica a Occident; a Espanya es veura agreujada per la incertesa del canvi polític

Política internacional	<p>Durant l'enfermetat de Franco s'inicia la "Marxa Verda" marroquina sobre el Sàhara espanyol</p> <p>Protestes internacional contra la dictadura de Franco després de les execucions de setembre de 1975</p>
Política interior	<p>Alguns ministres, com el d'informació, Pio Cabanillas, fan una política notablement tolerant</p> <p>L'extrema dreta s'oposa a qualsevol forma de major obertura i constutueix el que serà anomenat el "búnker"; s'acaben els intents de liberalització</p> <p>Augment notable dels atemptats terroristes a mans de grups com ETA, FRAP i GRAPO</p> <p>El març 1974 és executat l'anarquista català Puig Antic, i el setembre de 1975 cinc activistes d'ETA i el FRAP</p> <p>L'oposició es manifesta obertament i fins i tot intervé en les institucions del règim de forma encoberta (CCOO a les eleccions sindicals)</p> <p>Constitució de l'anomenada Junta Democràtica d'Espanya el 1974, dirigida pel PCE i de la Plataforma de Convergència Democràtica, el 1975, dirigida per Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE); després formaran un sol grup. A Catalunya es constitueix l'Assemblea de Catalunya.</p>
Societat	<p>Després dels canvis en el nivell de vida i en els costums la societat espanyola manifesta el desig d'una major democratització, però de forma pacífica: sentiment de canvi de règim</p>

